

**Procedury postępowania nauczycieli i innych pracowników
w sytuacjach zagrożenia uczniów przestępczością i demoralizacją
oraz w sytuacjach zagrożeń ze szczególnym uwzględnieniem agresji
i przemocy mogących wystąpić na terenie Zespołu Szkół nr 26
w Warszawie**

Wykaz procedur:

- I. Postępowanie w sytuacji podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających w tym dopalaczy.**
- II. Postępowanie w przypadku znalezienia substancji przypominającej wyglądem narkotyk lub dopalacze.**
- III. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyk lub dopalacze.**
- IV. Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia.**
- V. Postępowanie w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów.**
- VI. Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji.**
- VII. Postępowanie w przypadku zastraszania, wymuszania i wyludzania.**
- VIII. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły.**
- IX. Postępowanie w sytuacji agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia (wyzwiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia – z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych).**
- X. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.**
- XI. Postępowanie w przypadku kradzieży w szkole.**
- XII. Postępowanie w przypadku usiłowania lub zamiaru samobójczego.**
- XIII. Postępowanie w przypadku śmierci samobójczej dokonanej na terenie szkoły i poza nią.**
- XIV. Postępowanie w przypadku fałszowania dokumentów szkolnych.**
- XV. Postępowanie na wypadek stwierdzenia posiadania broni przez ucznia**
- XVI. Postępowanie wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa**
- XVII. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego**
- XVIII. Postępowanie w razie wypadku ucznia**
- XIX. Postępowanie w przypadku ataku terrorystycznego**

Podstawy prawne stosowanych procedur:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity – Dz. U. 2015 poz. 2156)
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity – Dz. U. 2016 poz. 1654)
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity - Dz. U. 2016 poz. 487)
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity - Dz. U. 2005 r. Nr 179 poz. 1485 z późniejszymi zmianami)
5. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r. (tekst jednolity - Dz. U 2015 poz. 298).
6. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (tekst jednolity – Dz. U. 2013 poz 1166)
7. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jednolity - Dz. U. 2015 poz. 355)
8. Ustawa Kodeks Karny z dnia 6 czerwca 1997 r. (tekst jednolity - Dz. U. 2016 poz. 1137)
9. Ustawa Kodeks Postępowania Karnego z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz. U. 1997 r., Nr 89 poz. 555 z późniejszymi zmianami)
10. Ustawa Kodeks Postępowania Cywilnego z dnia 17 listopada 1964 r. (tekst jednolity – Dz. U. 2014 poz. 101)
11. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (tekst jednolity – Dz. U. 2015 nr 1390)
12. Ustawa o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych z dnia 30 października 2002 r. (tekst jednolity – Dz. U. 2015 r. poz. 1242)
13. Ustawa o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach z dnia 30 października 2002 r. ((Dz. U. 2013 poz. 737).
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2015 r. poz. 1249).
15. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. 2003 r. nr 6, poz. 69 z późniejszymi zmianami.).
16. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 sierpnia 2009 r. w sprawie przygotowania nauczycieli do prowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie udzielania pierwszej pomocy (Dz. U. 2009 r. Nr 139 poz. 1132).
17. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. 2011 nr 209 poz. 1245).
18. Zarządzenie Nr 1619 Komendanta Głównego Policji z dnia 3 listopada 2010 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich (Dz. Urzędowy KGP z dnia 12 listopada 2012 r., Nr 11 z późniejszymi zmianami)

WYJAŚNIENIE POJĘĆ

CZYN KARALNY

czyn karalny - to każde przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a także wykroczenia: zakłócanie spokoju i porządku publicznego, usuwanie bądź niszczenie państwowych banderoli, niszczenie znaków ostrzegawczych, rzucanie kamieniami w pojazd będący w ruchu, niszczenie znaków drogowych, prowadzenie pojazdów mechanicznych po użyciu alkoholu, kradzież do wartości 400 zł, paserstwo do wartości 400 zł, niszczenie mienia o wartości do 400 zł, spekulacja biletami wstępu na imprezy artystyczne, niszczenie mienia publicznego; popełnione przez nieletniego.

DEMORALIZACJA

Demoralizacja – odrzucanie oraz negowanie przyjętych wartości, norm, zasad etyki, praw życia zbiorowego i indywidualnego. Łamanie przyjętych norm prowadzić może do przekroczenia zasad zapisanych w przepisach prawa.

Przejawy demoralizacji:

1. naruszenie zasad współżycia społecznego,
2. popełnienie czynu zabronionego,
3. systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego,
4. używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia,
5. uprawianie nierządu,
6. włóczęgostwo,
7. udział w grupach przestępczych

NARKOTYKI

Narkotyk – potoczna nazwa niektórych substancji odurzających działających na ośrodkowy układ nerwowy,

środek odurzający - substancje pochodzenia naturalnego lub syntetycznego działającą na ośrodkowy układ nerwowy, (znajdującą się w wykazie załączniku do ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii).

Dopalacz, dopalacze – to substancje psychoaktywne, czyli środki odurzające lub leki psychotropowe, które nie zostały zamieszczone w wykazach załączonych do dwóch konwencji ONZ z 1961 i 1971 r., lecz mogą stanowić porównywalne zagrożenie dla zdrowia publicznego, jak substancje znajdujące się w tych wykazach.

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – w Polsce karalne jest:

1. posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
2. wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
3. udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia; wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z wymienionych zachowań jest przestępstwem i zarazem czynem karalnym.

NIELETNI

Nieletni – w myśl prawa karnego to osoba która nie ukończyła 17 roku życia, oraz:

1. 18 roku życia – w sprawach o zapobieganie i zwalczanie demoralizacji ,
2. 13 – 17 lat w postępowaniu o czyny karalne od 13 do 17 roku życia,
3. 21 lat wykonywania środków wychowawczych i środka poprawczego, w stosunku do osób, wobec których środki te zostały orzeczone, nie dłużej niż do ukończenia przez nie lat 21.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRAWNA UCZNI

Sprawy uczniów pomiędzy 13 a 15 rokiem życia rozpatrują Wydziały Rodzinne i Nietletnich właściwych ze względu zamieszkania (nie zameldowania) Sądów Rejonowych. Sprawę do takiego wydziału można skierować bezpośrednio lub przez Policję (nie przez prokuraturę).

Sprawy uczniów którzy ukończyli 17 rok życia rozpatrują Wydziały Karne sądów Rejonowych właściwych dla miejsca popełnienia czynu. Sprawę do tych wydziałów można skierować za pośrednictwem Policji lub Prokuratury (w niektórych przypadkach bezpośrednio do sądu).

Uczniowie którzy **nie ukończyli 17 roku życia** odpowiadają za czyny karalne na zasadach określonych w Ustawie o nietletnich, a w stosunku do nich Sędzia Rodzinny może zastosować jeden ze wskazanych środków wychowawczych (np. zobowiązać nietletniego do właściwego zachowania, nadzór rodziców, nadzór kuratora, nadzór organizacji społecznej, umieścić nietletniego w zakładzie poprawczym).

Uczniowie, którzy **ukończyli 17 rok życia** za popełnienie czynów zabronionych odpowiadają „jak dorośli” na zasadach Kodeksu Wykroczeń, Kodeksu Karnego czy innych ustaw (mogą więc otrzymać mandat karny, czy zostać umieszczeni w areszcie).

W opisanych w ustawie, szczególnych przypadkach, nietletni który **ukończył 15 rok życia** może odpowiadać „jak dorosły”.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat, należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia, prokuratora lub policję.

PRZESTĘPSTWO

przestępstwo - czyn zabroniony pod groźbą kary jako zbrodnia albo, przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia, bezprawny, zawiniony i społecznie szkodliwy w stopniu wyższym niż znikomy.

Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję.

WYPADEK

Uraz – to uszkodzenie tkanek ciała lub narządów człowieka wskutek działania czynnika zewnętrznego.

Wypadek - nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć.

Wypadek ucznia - to nagłe zdarzenie, wywołane czynnikiem zewnętrznym mające miejsce na terenie szkoły lub poza nią w trakcie sprawowania opieki nad uczniem: (wycieczki, zawody sportowe, olimpiady, wyjścia pod opieką nauczyciela), należy je traktować na równi wypadku przy pracy zgodnie z Ustawą o ZUS.

Wypadek śmiertelny - uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć w okresie nie przekraczającym 6 miesięcy od dnia wypadku.

Wypadek ciężki - w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, takie jak: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności rozrodczej, lub inne uszkodzenia ciała albo rozstrój zdrowia naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, całkowita lub częściowa niezdolność do pracy, albo trwałe zespечение lub zniekształcenie ciała.

Wypadek zbiorowy - w wyniku tego samego zdarzenia uległy co najmniej dwie osoby.

I. Postępowanie w sytuacji podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających w tym dopalaczy.

1. Powiadomienie dyrekcji (jeśli sytuacja ma miejsce na lekcji, nauczyciel wysyła dyżurnego klasowego).
2. Powiadomienie policji przez dyrektora o podejrzeniu, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających w tym dopalaczy.
3. Odizolowanie ucznia od reszty uczniów, lecz nie pozostawienie go samego (np. w gabinecie pielęgniarki szkolnej).
4. W przypadku podejrzenia o zagrożeniu życia wezwanie lekarza, który podejmie decyzję o skierowaniu ucznia do domu lub placówki służby zdrowia lub przekazania ucznia do dyspozycji policji – w porozumieniu z dyrekcją szkoły.
5. Powiadomienie rodziców/prawnych opiekunów ucznia, co do którego zaistniało podejrzenie że znajduje się on pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających w tym dopalaczy, w celu niezwłocznego odebrania nieletniego (pisemne potwierdzenie). W przypadku odmowy przekazanie ucznia policji.
6. Opracowanie wraz z rodzicami dalszego postępowania z uczniem.
7. Sporządzenie notatki służbowej dotyczącej zdarzenia, notatka w dzienniku.
8. Sprawca zdarzenia, ponosi konsekwencje zawarte w Statucie Szkoły.

Policję wzywa dyrektor szkoły, w każdym przypadku przebywania na terenie szkoły ucznia znajdującego się pod wpływem alkoholu.

II. Postępowanie w przypadku znalezienia substancji przypominającej wyglądem narkotyk lub dopalacze.

1. Powiadomienie dyrekcji szkoły (jeśli sytuacja ma miejsce na lekcji, nauczyciel wysyła dyżurnego klasowego).
2. Powiadomienie policji przez dyrektora o znalezieniu substancji przypominającej wyglądem narkotyk lub dopalacze.
3. Zabezpieczenie substancji przez pracownika szkoły z zachowaniem środków ostrożności sanitarnej, przed dostępem innych osób do czasu przyjazdu policji.
4. Próba ustalenia właściciela substancji.
5. Przekazanie substancji policji.

III. Postępowanie w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyk lub dopalacze.

1. Powiadomienie dyrekcji szkoły (jeśli sytuacja ma miejsce na lekcji, nauczyciel wysyła dyżurnego klasowego).

2. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawcy, pedagoga, dyrekcji) ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu podejrzaną substancję, pokazał zawartość torby itp. **Nauczycielowi nie wolno samodzielnie przeszukać odzieży ani torby ucznia – jest to czynność zastrzeżona dla policji.**
3. Powiadomienie policji przez dyrektora o podejrzeniu, że uczeń posiada przy sobie substancje przypominające narkotyki lub dopalacze.
4. W przypadku oddania nauczycielowi przez ucznia podejrzanej substancji, szkoła przekazuje ją niezwłocznie policji.
5. Powiadomienie o zaistniałym fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wezwanie do natychmiastowego stawiennictwa w szkole lub miejscu przebywania ucznia.
6. Z przebiegu sytuacji sporządza się notatkę służbową.
7. Sprawca zdarzenia, ponosi konsekwencje zawarte w Statucie Szkoły.

IV. Postępowanie w przypadku stwierdzenia palenia tytoniu przez ucznia.

1. Zgłoszenie faktu wychowawcy.
2. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem powiadamia o fakcie rodziców/prawnych opiekunów ucznia. W przypadku nagminnego łamania statutu szkoły, wychowawca informuje dyrektora lub wicedyrektora szkoły.
3. Uczeń przygotowuje gazetkę szkolną na temat szkodliwości palenia oraz może być zobowiązany do wykonania innej pracy społecznej na rzecz środowiska.
4. W przypadku nagminnego łamania statutu szkoły, rozmowa dyscyplinująca i profilaktyczna – powiadomienie ucznia w obecności rodziców o konsekwencjach zdrowotnych i prawnych palenia przez osoby niepełnoletnie.
5. Sprawca zdarzenia, ponosi konsekwencje zawarte w Statucie Szkoły.

V. Postępowanie w sytuacjach zachowania agresywnego ze strony uczniów.

1. Zdecydowanie i stanowczo, nie wdając się w dyskusję, całkowite przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary.
2. Rozdzielenie stron: odizolowanie sprawcy od ofiary – uniemożliwienie dalszej agresji słownej lub fizycznej.
3. Ustalenie granic: nie dopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej.
4. Wezwanie dyrektora. W sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu uczniów powiadomienie policji, pielęgniarki szkolnej oraz wezwanie pogotowia. (jeśli sytuacja ma miejsce na lekcji, nauczyciel wysyła dyżurnego klasowego).

5. Próba mediacji między stronami konfliktu – w sytuacji wyjątkowo trudnej rolę mediatora przejmuje pedagog. Kierowanie na specjalistyczne badania, terapię.
6. Sprawca zdarzenia, ponosi konsekwencje zawarte w Statucie Szkoły.

VI. Postępowanie w przypadku zachowania uniemożliwiającego prowadzenie lekcji.

1. Upomnienie słowne ze strony nauczyciela. Próba uspokojenia sytuacji w klasie.
2. W przypadku załagodzenia sytuacji, powiadomienie po lekcji wychowawcy klasy w celu udzielenia w stosunku do sprawców kar statutowych.
3. Wpisanie uwagi w dzienniku lekcyjnym.
4. W każdym przypadku, powiadomienie rodziców (np. telefonicznie lub na spotkaniu z rodzicami).
5. W przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, powiadomienie dyrekcji szkoły (nauczyciel wysyła dyżurnego klasowego), wezwanie rodziców/prawnych opiekunów do natychmiastowego stawiennictwa.
6. Sprawca zdarzenia, ponosi konsekwencje zawarte w Statucie Szkoły.

VII. Postępowanie w przypadku zastraszania, wymuszania lub wyłudzenia.

1. Jeżeli uczeń, rodzic, nauczyciel zgłaszają problem, wychowawca wspólnie z pedagogiem szkolnym niezwłocznie badają sprawę.
2. Ustalenie ofiary i sprawcy przemocy (diagnoza problemu).
3. Powiadomienie dyrekcji szkoły o przypadku zastraszania, wymuszania lub wyłudzenia.
4. Natychmiastowe powiadomienie rodziców osoby pokrzywdzonej oraz objęcie jej opieką w celu zapewnienia bezpieczeństwa. Udzielenie uczniowi pomocy pedagogiczno- psychologicznej.
5. Powiadomienie policji o zaistnieniu czynu karalnego na terenie szkoły.
6. Wezwanie rodziców sprawcy czynu, o ile został on ustalony.
7. Sprawca zdarzenia, ponosi konsekwencje zawarte w Statucie Szkoły.

VIII. Postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika szkoły.

1. Powiadomienie wychowawcy, dyrekcji szkoły, rodziców.
2. W każdym przypadku powiadomienie policji.
3. Natychmiastowe obniżenie oceny z zachowania, odnotowanie uwagi do dziennika.
4. Oprócz wszczętych procedur prawnych, wyznaczenie rodzaju zadośćuczynienia (np. praca społeczna).
5. Sprawca zdarzenia, ponosi konsekwencje zawarte w Statucie Szkoły.

IX. Postępowanie w sytuacji agresywnego zachowania pracownika szkoły wobec ucznia. (wyzwiska, szarpanie, uderzenia, zniszczenie lub zabranie mienia ucznia – z wyjątkiem przedmiotów niedozwolonych).

1. Na wniosek ucznia lub pracownika szkoły lub rodzica, dyrekcja szkoły przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające ze stronami konfliktu.
2. W przypadku potwierdzenia się zarzutów – podjęcie przez dyrektora szkoły postępowania dyscyplinarnego wobec pracownika – powiadomienie odpowiednich organów.

X. Postępowanie w sytuacji stwierdzenia dewastacji mienia szkolnego i cudzej własności.

1. Interwencja świadka zdarzenia – powstrzymanie sprawców.
2. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców.
3. Wezwanie rodziców.
4. W przypadku dużej szkody obligatoryjne wezwanie policji.
5. Wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców sprawców lub odpracowanie szkody.

XI. Postępowanie w przypadku kradzieży w szkole.

1. Powiadomienie dyrekcji szkoły, wychowawcy, oraz pedagoga szkolnego.
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków.
3. Wezwanie policji, jeśli istnieje konieczność zabezpieczenia śladów przestępstwa.
4. Powiadomienie rodziców ucznia poszkodowanego o kradzieży i podjęciu działań wyjaśniających oraz przysługującym im prawie zgłoszeniu zdarzenia na policji.
5. W przypadku ustalenia sprawcy powiadamia się jego rodziców oraz przeprowadza rozmowę z udziałem dyrektora, podczas której ustala się konsekwencje wobec sprawcy oraz formy zadośćuczynienia poszkodowanemu.
6. Sprawca zdarzenia, ponosi konsekwencje zawarte w Statucie Szkoły.

XII. Postępowanie w przypadku usiłowania lub zamiaru samobójczego.

1. Powiadomienie dyrekcji szkoły, wychowawcy, pedagoga szkolnego, rodziców/opiekunów prawnych
2. Wezwanie pogotowia ratunkowego, policji
3. Zawiadomienie organu nadzoru pedagogicznego o zaistniałej sytuacji
4. Zapewnienie stałej obecności z uczniem osoby dorosłej

5. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków.
6. Pomoc w uzyskiwaniu przez ucznia i jego rodzinę wsparcia specjalistycznego (medycznego, psychologicznego)
7. Objęcie ucznia długotrwałą opieką i szczególną uwagą przez wszystkich nauczycieli i pedagoga szkolnego.

XIII. Postępowanie w przypadku śmierci samobójczej dokonanej na terenie szkoły i poza nią.

1. Powiadomienie dyrekcji szkoły, wychowawcy, pedagoga szkolnego, rodziców/opiekunów prawnych.
2. Wezwanie pogotowia ratunkowego i policji.
3. Ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
4. Powiadomienie nadzoru pedagogicznego i nadzoru organu prowadzącego szkołę
5. Podjęcie przez dyrektora decyzji o dalszej pracy szkoły
6. Wyznaczenie przez dyrektora osoby odpowiedzialnej do kontaktów z mediami
7. Zorganizowanie spotkania Rady Pedagogicznej w celu poinformowania o zaistniałej sytuacji i jej przebiegu.
8. Zapewnienie wsparcia specjalistycznego (psychologicznego) dla uczniów i Rady Pedagogicznej.

XIV. Postępowanie w przypadku fałszowania dokumentów szkolnych.

1. Powiadomienie dyrekcji szkoły lub wychowawcy, pedagoga szkolnego.
2. Konfrontacje w celu ustalenia zasadności zarzutu.
3. Wezwanie rodziców/opiekunów prawnych w celu poinformowania o zaistniałym zachowaniu.
4. W zależności od wagi sfalszowanego dokumentu poinformowanie policji.
5. Sprawca zdarzenia, ponosi konsekwencje zawarte w Statucie Szkoły

XV. Postępowanie na wypadek stwierdzenia posiadania broni przez ucznia

W przypadku znalezienia i używania na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych lub pirotechnicznych oraz innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i **natychmiast** powiadomić dyrektora szkoły.

XVI. Postępowanie wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,
3. Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły, lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę, powiadomienie rodziców ucznia-sprawcy,
4. Niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana,
5. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa, lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

W przypadku znalezienia i używania na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych lub pirotechnicznych oraz innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i natychmiast wezwać policję.

XVII. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

1. udzielenie pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń,
2. niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
3. powiadomienie rodziców ucznia,
4. niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

XVIII. Postępowanie w razie wypadku ucznia

1. Udzielenie pierwszej pomocy w zależności od potrzeb (np. unieruchomienie kończyny, założenie opaski uciskowej, sztuczne oddychanie), wezwanie pielęgniarki szkolnej (jeśli jest obecna, w przypadku kiedy w szkole nie ma pielęgniarki szkolnej bezzwłocznie powiadomić o zaistniałym zdarzeniu dyrektora lub osoby przez niego wyznaczone).
2. Wezwanie lekarza lub karetki pogotowia (w zależności od potrzeby).
3. Zawiadomienie o wypadku rodziców, lub opiekunów prawnych.
4. Obserwacja poszkodowanego do momentu przyjazdu karetki pogotowia.

5. Poinformowanie dyrektora szkoły o zaistniałym wypadku.

Dalsze postępowanie prowadzi dyrektor szkoły zgodnie z wytycznymi Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 31.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach, tj. wyznacza osobę odpowiedzialną na sprawowanie opieki nad uczniem do momentu przyjazdu rodziców/ opiekunów, wpisuje wypadek do rejestru wypadków

XIX. Postępowanie w przypadku ataku terrorystycznego

a/ Wtargnięcie napastników do obiektu

Po wtargnięciu:

1. Poddaj się woli napastników – wykonuj ściśle ich polecenia.
2. Staraj się zwrócić uwagę napastników na fakt, że mają do czynienia z ludźmi (personifikowanie siebie i innych – zwracaj się do uczniów po imieniu – zwiększa szansę ich przetrwania).
3. Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów z jakimś poleceniem.
4. Zapamiętaj szczegóły dotyczące porywaczy i otoczenia – informacje te mogą okazać się cenne dla służb ratowniczych.
5. Staraj się uspokoić dzieci – zapanuj w miarę możliwości nad własnymi emocjami.
6. Dopóki nie zostanie wydane polecenie wyjścia:
 - a) nie pozwól dzieciom wychodzić z pomieszczenia oraz wyglądać przez drzwi i okna,
 - b) nakaz dzieciom położyć się na podłodze.
7. W chwili podjęcia działań zmierzających do uwolnienia, wykonuj polecenia grupy antyterrorystycznej.

UWAGA! Bądź przygotowany na surowe traktowanie przez Policję. Dopóki nie zostaniesz zidentyfikowany, jesteś dla nich potencjalnym terrorystą.

Po zakończeniu akcji:

1. sprawdź obecność dzieci celem upewnienia się, czy wszyscy opuścili budynek – o braku któregokolwiek dziecka poinformuj Policję,
2. nie pozwól żadnemu z dzieci samodzielnie wrócić do domu,
3. prowadź ewidencję dzieci odbieranych przez rodziców/osoby upoważnione.

b/ Użycie broni palnej na terenie szkoły

W sytuacji bezpośredniego kontaktu z napastnikiem:

1. Nakaż dzieciom położyć się na podłodze.
2. Staraj się uspokoić dzieci.
3. Dopilnuj, aby dzieci nie odwracały się tyłem do napastników w przypadku polecenia przemieszczania się.
4. Jeżeli terroryści wydają polecenia, dopilnuj, aby dzieci wykonywały je spokojnie – gwałtowny ruch może zwiększyć agresję napastników.
5. O ile to możliwe zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych
UWAGA! Nie rozłączaj się i staraj się, jeśli to możliwe, na bieżąco relacjonować sytuację.

Po opanowaniu sytuacji:

1. upewnij się o liczbie osób poszkodowanych i sprawdź, czy strzały z broni palnej nie spowodowały innego zagrożenia (np. pożaru),
2. zadzwoń lub wyznacz osobę, która zadzwoni pod jeden z numerów alarmowych
3. udziel pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym,
4. w przypadku, gdy ostrzał spowodował inne zagrożenie podejmij odpowiednie do sytuacji działania.
5. zapewnij osobom uczestniczącym w zdarzeniu pomoc psychologiczną.

c/ Zagrożenie bombowe

Symptomy wystąpienia zagrożenia:

Podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne.

1. Zainteresowania i uwagi wymagają:
 - a) rzucające się w oczy lub po prostu nietypowe zachowania osób, pozostawione bez opieki przedmioty typu teczki, paczki itp., osoby wyglądające na obcokrajowców, osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku,
 - b) samochody, a w szczególności furgonetki, parkujące w nietypowych miejscach (miejscach organizowania imprez i uroczystości).
2. Należy jednak pamiętać, że terrorysta nie zawsze musi być odmiennej narodowości i wyróżniać się z tłumu szczególnym wyglądem.
3. O swoich spostrzeżeniach poinformuj dyrektora szkoły, dyrektor powiadamia odpowiednie służby: Straż Miejską lub policję.

Postępowanie w sytuacji otrzymania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego:

1. Dyrektor powiadamia odpowiednie służby - Policję, Straż Miejską, Urząd Miasta.
2. Jednocześnie przeprowadza ewakuację budynku zgodnie z procedurami
3. Osoba, która przyjęła zgłoszenie lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, powinna ten fakt zgłosić służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo w danym miejscu, dyrekcji szkoły. Informacji takiej nie należy przekazywać niepowołanym osobom, gdyż jej niekontrolowane rozpowszechnienie może doprowadzić do paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.
4. Zawiadamiając policję dyrektor podaje następujące informacje:
 - a) rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna,
 - b) ujawniony podejrzany przedmiot),
 - c) treść rozmowy z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego;
 - d) numer telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu oraz dokładny czas jej przyjęcia, adres, numer telefonu i nazwisko osoby zgłaszającej, opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu.
5. Wskazane jest uzyskanie od policji potwierdzenia przyjętego zgłoszenia.

Ogłoszenie alarmu bombowego oraz procedury postępowania w czasie zagrożenia bombowego:

1. Do czasu przybycia policji akcją kieruje dyrektor szkoły lub osoba przez niego wyznaczona.
2. Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodno-kanalizacyjne, pogotowie energetyczne.
3. Po przybyciu policji na miejsce incydentu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
4. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
5. Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby”, użytkownicy pomieszczeń służbowych powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie, pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia.
6. Pomieszczenie ogólnodostępne (korytarz, klatki schodowe, toalety) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu, sprawdzają i przeszukują służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji.
7. Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić dyrektora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo.

8. Po ogłoszeniu ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
9. Po ogłoszeniu ewakuacji, należy opuścić szkołę, zabierając rzeczy osobiste (torebki, siatki, nesesery itp.)
10. Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne policji.

Jak zachować się po otrzymaniu informacji o podłożeniu lub groźbie podłożenia „bomby”:

1. Podczas działań związanych z neutralizacją „bomby” należy zastosować się do poleceń policji.
2. Ciekawość może być niebezpieczna- należy jak najszybciej oddalić się z miejsca zagrożonego wybuchem. Po drodze należy informować o zagrożeniu jak największe grono osób, będących w strefie zagrożonej lub kierujących się w jej stronę
3. Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji należy niezwłocznie udać się do wyjścia, zgodnie ze wskazaniem administratora budynku lub wskazaniem upoważnionych osób.

Informacja o podłożeniu bomby

1. Jeżeli jest to informacja telefoniczna:
 - a) słuchaj uważnie,
 - b) zapamiętaj jak najwięcej,
 - c) jeżeli masz taką możliwość, nagrywaj rozmowę – jeśli nie – spróbuj zapisywać informacje,
 - d) zwróć uwagę na szczegóły dotyczące głosu i nawyki mówiącego oraz wszelkie dźwięki w tle,
 - e) nigdy nie odkładaj pierwszą słuchawki,
 - f) jeżeli twój telefon posiada funkcję identyfikacji numeru dzwoniącego – zapisz ten numer.
 - g) Jeżeli jest to wiadomość pisemna, zabezpiecz ją tak, aby nikt jej nie dotykał - przekażesz ją Policji.
2. Po zakończeniu rozmowy niezwłocznie zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych
3. Zaalarmuj dyrektora szkoły
4. Dyrektor dzwoni do Wydziału Oświaty i Wychowania i Kuratorium Oświaty.
5. Powiadom o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób nie wywołujący paniki!
6. Dyrektor zarządza ewakuację zgodnie z obowiązującą instrukcją

UWAGA! Poinstruj uczniów o zabraniu ze sobą rzeczy osobistych – plecaków, reklamówek itp.

7. Zabezpiecz ważne dokumenty, pieniądze.
8. Wyłącz lub zleć pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu.
9. W przypadku odnalezienia podejrzanego przedmiotu nie dotykaj go i nie otwieraj.
10. W miarę możliwości ogranicz dostęp osobom postronnym,
11. Dokonaj próby ustalenia właściciela przedmiotu,
12. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

Wykrycie/ znalezienie bomby (podejrzanego przedmiotu)

1. Nie dotykaj podejrzanego przedmiotu.
UWAGA! Jeśli widzisz „bombę” to oznacza, że jesteś w polu jej rażenia.
2. Zadzwoń pod jeden z merów alarmowych:
3. Zabezpiecz, w miarę możliwości, rejon zagrożenia w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym – głównie uczniom, nie narażaj siebie i innych na niebezpieczeństwo.
4. Powiadom o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób nie wywołujący paniki!
5. Zarządź przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą instrukcją.
6. Zabezpiecz ważne dokumenty, pieniądze.
7. Wyłącz lub zleć pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu.
8. Otwórz okna i drzwi.
9. Usuń z otoczenia wszystkie materiały łatwopalne.
10. Nie używaj w pobliżu podejrzanego ładunku urządzeń radiowych (radiotelefonów, telefonów komórkowych).
11. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń

Po wybuchu bomby:

1. Oceń sytuację pod kątem ilości osób poszkodowanych i upewnij się, jakiego rodzaju zagrożenia spowodował wybuch.
2. Zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych:
3. Udziel pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym.
4. Sprawdź bezpieczeństwo dróg i rejonów ewakuacyjnych, a następnie zarządź przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą instrukcją.
5. W przypadku, gdy wybuch spowodował inne zagrożenie, podejmij działania odpowiednie do sytuacji.
6. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń

W przypadku niestosowania procedur w wyżej wymienionych przypadkach, osoby zobowiązane do podejmowania ponoszą odpowiedzialność prawną.

O obowiązujących procedurach w sytuacjach zagrożenia szkoła informuje rodziców na spotkaniach z rodzicami. Powyższe procedury są dostępne w pokoju nauczycielskim szkoły, w bibliotece i na stronie internetowej szkoły.